

Persbericht

PinchukArtCentre in Kyiv heropent met Groepstentoonstelling 'When Faith Moves Mountains' met collectie M HKA/Vlaamse Gemeenschap

Parallel hieraan opent de tentoonstelling Russian War Crimes, die eerder werd getoond in Davos.

17 juli - 9 oktober 2022

Open woensdag t/m zondag van 12.00 tot 20.00 uur

Gratis toegang

Kyiv, Oekraïne, 15 juli 2022

143 dagen na het begin van de grootschalige Russische invasie van Oekraïne, heropent het PinchukArtCentre (Kyiv, Oekraïne) op 17 juli met ***When Faith Moves Mountains***. Deze grote groepstentoonstelling met meer dan 45 kunstenaars, gepresenteerd in samenwerking met en dankzij het M HKA en de Vlaamse overheid, focust op Oekraïne als een land dat openstaat voor de wereld en wil de banden ervan met Europa versterken. De tentoonstelling ***Russian War Crimes*** is geïntegreerd in het opzet van "When Faith Moves Mountains".

De tentoonstelling ***When Faith Moves Mountains*** brengt werken samen die gekozen zijn uit de collectie van de Vlaamse Gemeenschap/het M HKA, omwille van hun helend, emancipatorisch en empowerend karakter. Er worden meer dan 40 topwerken van Vlaamse en internationale kunstenaars uitgeleend. Hoewel de collectie niet verzekerd kan worden tegen oorlogsschade, kozen het M HKA en de Vlaamse regering ervoor om in te gaan op de vraag uit Oekraïne en met deze investering niet enkel deze capaciteit te delen maar ook een stukje risico. De werken worden getoond in dialoog met werken van Oekraïense kunstenaars, de meeste daarvan gemaakt tijdens de oorlog. Het resultaat is een ruimte die ons uitnodigt om te voelen, te denken en te reflecteren, voorbij de onmiddellijke urgentie van oorlog.

Jan Jambon, Vlaams minister-president licht toe: *"Dit is een risico dat we bereid zijn te nemen; op deze manier kunnen we onze solidariteit met Oekraïne tonen en onze ambitie tot uitdrukking brengen om onze relatie met het land te verdiepen."*

In het Vlaamse landschap zijn de littekens van de Eerste en Tweede Wereldoorlog ingebrand. Het werk *In Flanders Fields (2000)* van **Berlinde De Bruyckere** is daarom ook een symbolisch openingswerk in de tentoonstelling met zijn referenties aan de Eerste Wereldoorlog, met Vlaanderen als een slagveld. Ook toen schetsten kunstenaars in de loopgraven, schreven ze gedichten, maakten ze muziek. Het was een manier om hun menselijkheid niet te verliezen, een manier om meer te zijn dan een oorlogsinstrument.

Met deze tentoonstelling delen PinchukArtCentre, het M HKA en de Vlaamse Overheid de overtuiging dat kunst kracht kan geven, dat we haar moeten laten bestaan op de plaatsen en bij de mensen die haar vhet meest nodig hebben. Kunst geeft de mogelijkheid om in contact te blijven met je menselijkheid, ze schept ruimte voor wat kwetsbaar is, voor verbeeldingskracht en dromen.

Uit de collectie van het M HKA, deel van de Collectie van de Vlaamse Gemeenschap, komen werken van **Hüseyin Bahri Alptekin** (Turkije, 1957-2007), **Francis Alÿs** (België, 1959), **Babi Badalov** (Azerbeidzjan, 1959), **Jan Cox** (Nederland/België, 1919-1980), **Berlinde De Bruyckere** (België, 1964), **Jan de Lauré** (België, 1978), **Marlene Dumas** (Zuid-Afrika, 1953), **Jan Fabre** (België, 1958), **Sheela Gowda** (India, 1957), **Hiwa K** (Irak, 1975), **Barbara Kruger** (Verenigde Staten, 1945), **Mark Lewis** (Canada, 1958), **Kerry James Marshall** (Verenigde Staten, 1955), **Almagul Menlibayeva** (Kazachstan, 1969), **Nastio Mosquito** (Angola, 1981), **Otobong Nkanga** (Nigeria, 1974), **ORLAN** (Frankrijk, 1947), **Wilhelm Sasnal** (Polen, 1972), **Allan Sekula** (Verenigde Staten, 1951-2013), en **Luc Tuymans** (België, 1958). Er is ook een werk van **Adrien Tirtiaux** (België, 1980).

Uit Oekraïne zijn er werken van **Oleksandr Burlaka** (1982), **Oksana Chepelyk** (1961), **Danylo Galkin** (1985), **Nikita Kadan** (1982), **Alevtina Kakhidze** (1973), **Lesia Khomenko** (1980), **Kinder Album**, **Vlada Ralko** (1969), **Oleksii Sai** (1975), **Andriy Sagaidakovsky** (1957), **Yevhen Samborsky** (1984), **Anna Zvyagintseva** (1986) en het duo **Yarema Malashchuk** (1993) en **Roman Khimei** (1992).

Hun werken zijn in enkele gevallen oudere werken, zoals het schilderij uit de jaren 1990 van **Andriy Sagaidakovsky**, dat in zuiver zwart en grijs een Oekraïens landschap afbeeldt met de tekst "Soms is de mens heel erg moe en wil hij veel slapen" - een aangrijpende opmerking over de uitputting van oorlog. Andere werken zijn gemaakt tijdens deze oorlog en reageren en reflecteren direct op de huidige context. Een symbolisch voorbeeld is dat van **Lesia Khomenko**, die zich gedurende de hele oorlog bezighield met het schilderen van soldaten en vrijwilligers. Voor de tentoonstelling toont ze een eerste groepsportret van soldaten, ondersteund door vrijwilligers die een gemeenschap rond het leger vormen. Het is een voorbeeld van de eenheid vandaag van Oekraïne, een gemeenschappelijkheid met het overleven als land als doelstelling.

Björn Geldhof, co-curator van *When Faith Moves Mountains* en artistiek directeur van het PinchukArtCentre: *"Het is voor ons essentieel om nu opnieuw een tentoonstelling in Kyiv te openen. We hebben altijd gewerkt voor de Oekraïners en om na al deze maanden terug te keren is erg belangrijk. Ons werk gaat door en is zelfs nog relevanter nu de oorlog aan de gang is. Dit is een symbolisch moment. Oekraïne werd onlangs verwelkomd in de Europese familie en nu toont een van de toonaangevende Europese instellingen een krachtige steun door zijn werken, en daarmee het risico, met Oekraïne te delen. Dit is een gebaar dat zegt dat Oekraïne Europa is."*

Bart De Baere, co-curator van *When Faith Moves Mountains* en directeur van het M KHA: *"Het is geen toeval dat Oekraïne en zijn president belang hechten aan kunst, in deze vreselijke omstandigheden, en juist daardoor. Precies op zo'n moment kan kunst zowel de trauma's van het moment als de horizonten voor de toekomst aangaan, en dit is zeker het geval in Oekraïne, waar kunstenaars een uniek vermogen van constructieve kritiek hebben ontwikkeld."*

Het oorspronkelijke idee was om **Russian War Crimes** parallel te tonen met **When Faith Moves Mountains**, maar de organisatoren besloten beide te integreren. Elke vraag met betrekking tot kunst in Kyiv op dit ogenblik begint met zijn verhouding tot deze allesovertreffende ramp. *Russian War Crimes* is daarom het einde van het traject, maar de inhoud ervan is ook al aanwezig vanaf het allereerste moment dat men het PinchukArtCentre betreedt. De foto's worden een collectief beeld, gemaakt door fotografen die deel zijn van een publieke intelligentie gericht op het verzamelen van bewijsmateriaal dat Russische oorlogsmisdaden tegen Oekraïners documenteert en registreert. Die

beelden zijn onvermijdelijk een belangrijke referentie doorheen *When Faith Moves Mountains*. Het bewust betrekken van hen houdt de realiteit scherp en maakt bewust van de urgentie en de onontkoombaarheid ervan.

De foto's zijn genomen in heel Oekraïne vanaf het begin van de oorlog tot begin juli. Toch adresseren ze slechts een fractie van de bekende misdaden. *Russian War Crimes* culmineert in een filmwerk van **Oleksii Say**, die 4863 verschillende geverifieerde beelden verzamelde van oorlogsmisdaden gepleegd door Rusland in Oekraïne. De enorme schaal van dit project in combinatie met de agressieve montage en het geluid zorgen voor een permanente staat van shock. <https://www.russianwarcrimeshouse.org>

Russian War Crimes werd samengesteld door Björn Geldhof en Ksenia Malykh, hoofd van het PinchukArtCentre Research Platform. **Björn Geldhof**, co-curator *Russian War Crimes* en artistiek directeur van het PinchukArtCentre: "De tentoonstelling over Russische oorlogsmisdaden toont de meest gruwelijke momenten van de oorlog, ze toont de slachtoffers en geeft een naam en een gezicht terug aan degenen die hebben geleden onder die oorlogsmisdaden. De oorlog gaat niet alleen over het voortbestaan van Oekraïne, hij gaat over waarden. Oekraïne heeft keer op keer gekozen voor de Europese waarden van vrijheid. In 2004, in 2014 en nu opnieuw. Dat is waar ze voor sterven en voor vechten. Wij hebben, net als alle andere Oekraïners, de plicht om Oekraïne op de best mogelijke manier te verdedigen. En de beste manier waarop mijn team en ik dit kunnen doen, is niet met wapens, maar met tentoonstellingen, kunstprojecten, rondetafelgesprekken, publicaties en dergelijke."

PinchukArtCentre organiseerde de afgelopen maanden een reeks internationale presentaties van Oekraïense kunst, van Art Basel tot Davos. Onder hen de gevierde tentoonstellingen *This is Ukraine: Defending Freedom* in de Scuola Grande della Misericordia op de Biënnale van Venetië en het *Russian War Crimes House* in Davos tijdens het World Economic Forum en nu bij de NAVO, beide gemaakt in samenwerking met het Bureau van de President van Oekraïne.

Daarnaast heeft het een nauwe samenwerking ontwikkeld met het M HKA, het Museum voor Hedendaagse Kunst van de Vlaamse Gemeenschap van België. Het M HKA heeft een grote internationale collectie met een bijzondere focus op Eurazië en de verschillende landen uit de voormalige Sovjetsfeer. Onderdeel daarvan is een belangrijke collectie Oekraïense hedendaagse kunst. Aan het begin van de oorlog lanceerden beide instellingen samen vanuit die collectie *Imagine Ukraine*.

Het project werd ontwikkeld in samenwerking met Bozar, het Europees Parlement en het Bureau van de President van Oekraïne en gefinancierd door de Vlaamse Overheid. Het erkent de huidige humanitaire en militaire urgenties, maar wil een ruimte creëren om na te denken over de toekomst na de oorlog. Het werd zichtbaar via drie tentoonstellingen, gebaseerd op het werk van Oekraïense kunstenaars in de collectie van de Vlaamse Gemeenschap, in het Europees Parlement, Bozar in Brussel en M HKA zelf, en via een website in vier talen, www.imagineukraine.eu

Nu vindt deze samenwerking een tweede moment in het heropeningsproject van PinchukArtCenter in Kyiv. De huidige tentoonstelling werd samengesteld door Bart De Baere, Björn Geldhof, Ksenia Malykh, Yarema Malashukh en Roman Himey, met curatorieel advies van Jan De Vree en de collectie medewerkers van het M HKA.

PinchukArtCentre

Het PinchukArtCentre werd in september 2006 opgericht door zakenman en filantroop Victor Pinchuk. Het is een van de grootste en meest dynamische privécentra voor hedendaagse kunst in Centraal- en Oost-Europa. Met meer dan 3 miljoen bezoekers is het PinchukArtCentre een internationaal knooppunt voor hedendaagse kunst geworden, het helpt de Oekraïense kunstscène te ontwikkelen en genereert tegelijkertijd een kritisch openbaar discours voor de samenleving als geheel.

Al meer dan 15 jaar geeft het PinchukArtCentre gratis toegang tot nieuwe ideeën, waarnemingen en emoties. Het tentoonstellingsprogramma onderzoekt de nationale identiteit in de context van internationale uitdagingen. Het betreft het publiek in een dynamische dialoog met een brede waaier aan educatieve en discursieve evenementen.

In 2016 lanceerde het PinchukArtCentre het Research Platform als een project dat tot doel heeft een levend archief van Oekraïense kunst te genereren van het begin van de jaren tachtig tot heden. Het onderzoek wordt regelmatig met het publiek gedeeld door middel van tentoonstellingen, publicaties en discussies.

Tegelijkertijd investeert het PinchukArtCentre in de volgende generatie, wereldwijd via de Future Generation Art Prize en binnen Oekraïne via de PinchukArtCentre Prize, prijzen voor jonge hedendaagse kunstenaars van 35 jaar of jonger.

Het PinchukArtCentre bevindt zich in een historisch architecturaal complex van Kyiv in de Besarabka wijk, dat aan het begin van de 21e eeuw ingrijpende renovaties heeft ondergaan. De interieurarchitectuur voor het centrum is ontwikkeld door de Franse architect Philippe Chiambaretta. Momenteel beslaat het PinchukArtCentre zes verdiepingen met tentoonstellingsruimten op vier verdiepingen, met een bibliotheek, een onderwijsruimte, een bookshop, een video-lounge en een café. De totale expositieruimte bedraagt ruim 3000 vierkante meter.

Officiële website: pinchukartcentre.org

Contactgegevens voor vragen van de media:

M HKA Bert De Vlegelaer, +32 473 812574

PAC +38 044 494-1148, press@pinchukartcentre.org

PinchukArtCentre

1/3-2, "A" Block,

Velyka Vasylkivska/Baseyna Str.,

Kiev, Oekraïne 01004

Tel.: +380 44 590 08 58

E-mail: info@pinchukartcentre.org

Openingstijden:

woensdag t/m zondag van 12.00 tot 20.00 uur

Maandag en dinsdag gesloten

toegang is gratis.